

Overgang
MBO
naar HBO

Overgang
Voortgezet
Onderwijs
naar MBO

Overgang
Primair
naar
Voortgezet
Onderwijs

Overgang
Voorschool
naar
Vroegschool

Protocol overgang
Primair naar Voortgezet
Onderwijs Almere

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. DE PROFESSIONALS: ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN	6
2. DE STAPPEN IN HET ADVIESPROCES	9
3. HET GEBRUIK VAN GEGEVENS BIJ DE ONDERBOUWING VAN HET VOORLOPIG SCHOOLADVIES	10
4. DE ROL VAN DE OUDERS	13
5. DE JAARLIJKSE TERUGKOPPELING	14
6. HET VOLGEN EN BESPREKEN VAN TRENDS	15
7. AANMELDEN BIJ HET VOORTGEZET ONDERWIJS: PROCEDURE- BESCHRIJVING VOOR HET PRIMAIR ONDERWIJS	16
Reguliere aanmelding (deel 1)	16
Aanmelding van een leerling met een extra ondersteunings- behoefte (deel 2)	17
Bijlagen	
Format 1: Gespreksverslag voorlopig schooladvies VO	24
Format 2: Voorbeeldbrief voorlopig schooladvies VO (groep 6)	25
Format 3: Formulier voorlopig schooladvies VO	27
Proces Digidoor	28
Checklist voor leerlingen kenmerken voorlopig advies VO	30

INLEIDING

Deze brochure is beschikbaar gesteld aan alle basisscholen, speciale basisscholen en voortgezet onderwijscholen in Almere.

De brochure is **voor**:

- leerkrachten groep 6, 7 en 8, intern begeleiders (IB-ers) bovenbouw (PO¹), zorgcoördinatoren onderbouw (VO²) en directies in Almere

De brochure gaat **over**:

- de reguliere plaatsing Voortgezet Onderwijs (VO)
- de toelating tot het Praktijkonderwijs (PrO), OPDC en VMBO met Leerwagondersteunend onderwijs (lwoo) en VSO

Samenvatting

Deze brochure informeert over de procedure om tot een passend schooladvies voor het voortgezet onderwijs te komen.

De reguliere aanmelding van een leerling is beschreven in het eerste deel.

In deel twee zijn de stappen beschreven voor toelaatbaarheid van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte tot Praktijkonderwijs, VMBO met lwoo en voor het OPDC en VSO. De toelaatbaarheid voor deze scholen wordt bepaald door de afdeling Toeleiding van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere.

Een warme overdracht, een passende vervolgopleiding en een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn blijven voorop staan. Om dat alles te bewerkstelligen zijn een goede samenwerking tussen scholen, regionale afspraken en een zorgvuldige informatieoverdracht van groot belang.

Adviseren is en blijft mensenwerk. Een zoveel mogelijk gelijke werkwijze om tot het schooladvies te komen, vormt de ruggengraat. Een zorgvuldige uitvoering, levert een consistent eindresultaat.

Vanuit de PO scholen worden leerlingen, met toestemming van de ouders, aangemeld in Digidoor. De VO scholen zijn verantwoordelijk voor de reguliere VO aanmeldingen. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte is de afdeling Toeleiding van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere verantwoordelijk voor onderzoek en advies, waarbij ouders en scholen betrokken zijn.

Gezamenlijke inzet

Elke leerling op het juiste niveau laten instromen in het voortgezet onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Uiteindelijk is de inzet dat leerling, ouders én PO school samen bepalen op welk VO niveau de leerling het best tot zijn of haar recht komt. En vooral dat het de beste kansen heeft voor een volwaardige en eigen plek in de maatschappij. Een verdere verbetering van de doorgaande lijnen PO-VO staat daarom ook centraal.

Inzicht voor de ouders

De procedure biedt handvatten om de ouders³ meer helderheid en inzicht te geven in de overwegingen en werkwijzen die horen bij het schooladvies. Als de PO scholen ouders al bij het begin van het adviesproces betrekken geeft dat openheid en helderheid. Hierdoor kunnen school en ouders de inzichten en verwachtingen goed op elkaar afstemmen, met als resultaat voor elke leerling een zoveel mogelijk passend schooladvies.

Namens BOVOC,
Juni 2015

---

¹ Met PO wordt ook SBO en SO bedoeld

² Met VO wordt ook PRO en VSO bedoeld

³ Met 'ouders' bedoelen we ook een alleenstaande ouder en voogd van een leerling

1. DE PROFESSIONALS: ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Inleiding

De overgang van de leerling van primair naar voortgezet onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken school en de ouders. Het is belangrijk dat PO en VO dit proces samen vormgeven, vastleggen, uitvoeren en evalueren.

Het schooladvies is het berekend advies gebaseerd op Cito toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem van de basisschool. Het klasplaatsingsvoorstel houdt daarnaast ook rekening met andere gegevens van de leerling, zoals werkhouding, motivatie e.d.

De directeur van de basisschool

De directeur is eindverantwoordelijk voor het opstellen van het schooladvies en bewaakt in die zin actief de werkwijze in de school om zorgvuldig tot dit advies te komen. Bij het bewaken van die werkwijze hoort ook het planmatig evalueren van de gevolgde werkwijze, het op peil houden van de expertise over de inrichting van het vervolgonderwijs en het beoordelen van de afgegeven adviezen over langere termijn.

De intern begeleider

De intern begeleider bewaakt de adviesprocedure op tijdigheid, transparantie en consistentie.

- Met tijdigheid wordt bedoeld dat scholen en leerkrachten alle aspecten van de procedure op het juiste moment zorgvuldig uitvoeren. Dat houdt in dat de school de afgesproken gegevens gebruikt en dat deze op een goede manier geïnterpreteerd worden.
- Met transparantie wordt bedoeld dat de werkwijze om tot het schooladvies met klasplaatsingsvoorstel te komen voor alle betrokken partijen inzichtelijk is.
- Met consistentie wordt bedoeld dat het proces nauwlettend gevolgd wordt, opdat de uitspraken die leerkrachten doen samenhangend zijn, gebaseerd op betrouwbare gegevens uit het leerlingdossier.

De intern begeleider is bij uitstek de professional die de inhoudelijke juistheid kan toetsen en de consistentie van uitspraken van leerkrachten over de jaren heen kan beoordelen.

Groep 6

De adviesprocedure begint in groep zes. Voor leerlingen in groep 6, kan men in het algemeen een voorlopig advies geven over het uitstroomniveau. Door vanaf groep 6 het gesprek aan te gaan over de wederzijdse verwachtingen, neemt voor ouders de duidelijkheid over het uitstroomniveau van hun kind toe.

Samen met de intern begeleider overlegt de leerkracht van groep 6 over het bereikte leerstofniveau van de leerling. Aan het einde van het schooljaar volgt een gesprek met de ouders over het niveau. Dit gesprek is een eerste oriëntatie, nog geen schooladvies.

Deze werkwijze geldt ook voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Leerkrachten voeren dan de gesprekken aan de hand van het opgestelde ontwikkelingsperspectiefplan of bespreken met behulp van het groepsplan de extra ondersteuning die de leerling krijgt. Ook is het gesprek met de ouders bedoeld om onderling over de verdere ontwikkeling af te stemmen en een realistisch perspectief voor hun kind te schetsen.

Groep 7

Voor de kerstvakantie overlegt de leerkracht met de intern begeleider over het voorlopig advies VO. Dit advies is gebaseerd op de dan beschikbare gegevens.

In juni hebben de leerkracht en de intern begeleider opnieuw overleg over het voorlopig schooladvies VO. Vervolgens vindt een gesprek met de ouders plaats en wordt het voorlopig schooladvies afgegeven en ingevoerd in Digidoor.

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt aan de hand van het opgestelde ontwikkelingsperspectiefplan / groepsplan gesprekken gevoerd. De gegevens van deze leerlingen worden uiterlijk drie weken voor de zomervakantie aangemeld via Digidoor. Denk hierbij aan de keuze zorgleerling / leerling met extra ondersteuningsbehoefte, VMBO met lwoo, praktijkonderwijs (Pro), OPDC, of VSO.

Met ouders wordt aan het einde van groep 7 het voorlopig schooladvies besproken en het advies wordt vastgelegd.

Groep 8

De leerkracht bespreekt het voorlopig schooladvies en de aandachtspunten aan het begin van het schooljaar met de leerling.

Uiterlijk 1 februari bespreekt de leerkracht met ouders en leerling het definitief schooladvies met klasplaatsingsvoorstel voortgezet onderwijs. Dit wordt vastgelegd in een document als bijlage bij het onderwijskundig rapport. Dit document wordt toegevoegd bij de aanmelding bij de VO school van voorkeur. Het berekend advies komt in groep 8 in Digidoor; de basisschool moet het schooladvies uiterlijk 15 maart melden in BRON.

Voor een leerling in groep 8 die is aangemeld als “een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte” geldt dat het onderwijskundig rapport uiterlijk in de vierde week van het schooljaar in Digidoor is geplaatst. Uiteraard moet dit rapport door de ouders zijn ondertekend en worden voorzien van een eigen zienswijze.

2. DE STAPPEN IN HET ADVIESPROCES

Op basis van de beschrijving in hoofdstuk 1 ontstaat de onderstaande activiteitenkalender.

groep	september	december	februari /maart	juni
6				Gesprek (als eerste oriëntatie) leerkracht met ouders over resultaten / leerstofniveau leerling.
7		Overleg leerkracht en IB-er over voorlopig schooladvies VO.		Gesprek leerkracht en IB-er over voorlopig schooladvies VO. Gesprek leerkracht met ouders over voorlopig schooladvies. Uitleggen aan ouders dat in Digidoor een keuze gemaakt wordt voor aanmelding: <ol style="list-style-type: none"> regulier, zorgleerling/leerling met extra ondersteuningsbehoefte, lwoo in VMBO, plaatsing OPDC, PRO, VSO Uiterlijk drie weken voor het einde van het schooljaar is de keuze vastgelegd in Digidoor.
8 / eind-groep	Bespreking voorlopig schooladvies VO met de leerling. Voor de reguliere leerlingen (keuze a) wordt het gele formulier als onderwijskundig rapport ingevuld. Uiterlijk in de vierde week van het schooljaar plaatst de school het door ouders getekende onderwijskundig rapport in Digidoor bij de keuze b t/m f.	Leerkracht zorgt voor een compleet dossier in Digidoor i.v.m. de mogelijke aanvraag van de V(S)O school bij het SWW Passend Onderwijs Almere VO voor: <ol style="list-style-type: none"> zorgleerling/leerling met extra ondersteuningsbehoefte, aanwijzing lwoo in VMBO, plaatsing OPDC, TLV PRO, TLV VSO (cluster 3 en 4) Een OPP is altijd aanwezig met uitzondering van de aanwijzing lwoo. Bij lwoo en PrO worden de resultaten van de op functioneringsniveau afgenomen toetsen (PDF) toegevoegd. Bij complete dossiers wordt het toelaatbaarheidsoverleg met de afdeling Toeleiding gepland.	Voor 1 februari bespreekt leerkracht met ouders het definitief schooladvies VO met klasplaatsingsvoorstel. Voor 1 februari zorgt leerkracht voor een compleet dossier in Digidoor. Ouders ontvangen de brief met schooladvies VO met klasplaatsingsvoorstel voor 1 maart. De brief leveren ouders in bij de V(S)O-school met passend aanbod.	

3. HET GEBRUIK VAN GEGEVENS BIJ DE ONDERBOUWING VAN HET VOORLOPIG SCHOOLADVIES

Inleiding

Het schooladvies VO is gebaseerd op de toetsen uit het LVS. Het klasplaatsingsvoorstel is gebaseerd op LVS toetsen én de kans op ontwikkeling volgens de visie van de basisschool. Iedere leerling heeft dus een schooladvies VO met een klasplaatsingsvoorstel.

Schooladvies VO

In Almere is afgesproken dat het schooladvies het uitstroomniveau aangeeft, waarbij de leerling in het VO succes heeft in de betekenis van: het behalen van het eindexamen.

Het schooladvies is gebaseerd op de LVS toetsgegevens van spelling (16%), rekenen (42%) en begrijpend lezen (42%) van groep zes, zeven en acht. Dit schooladvies berekent Digidoor bij alle reguliere aanmeldingen, niet bij de leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het schooladvies wordt uitgewisseld met BRON/DUO.

De Centrale Eindtoets PO wordt gebruikt als objectivering van het schooladvies. In het geval de uitslag afwijkt van het schooladvies moet de basisschool het advies in overleg met de ouders en de leerling heroverwegen. Bij een positieve afwijking kan besloten worden tot aanpassing van het advies.

Klasplaatsingsvoorstel

Het klasplaatsingsvoorstel is een aanvulling op het schooladvies VO. Het kan in sommige gevallen naar boven afwijken van het berekende schooladvies.

Het klasplaatsingsvoorstel daagt de leerling uit en biedt de leerling de kans om gebruik te maken van het 'voordeel van de twijfel'. Het is gebaseerd op methodegebonden toetsen en op inzet, motivatie, werkhouding, sociaal emotionele ontwikkeling en huiswerkgedrag.

In Almere is afgesproken dat de leerling wordt geplaatst in de klas, die overeenkomt met het klasplaatsingsvoorstel.

Het PO telt een veelheid aan instrumenten om de ontwikkeling van de leerling te volgen. Om te komen tot een evenwichtig advies, is het noodzakelijk afspraken te maken over het type gegevens dat scholen gebruiken. Deze gegevens komen uit de volgende vijf bronnen.

1. Het leerling- en onderwijsvolgsysteem (LVS)

Het LVS levert via methodeonafhankelijke toetsen, in termen van het beheersingsniveau, objectieve informatie over de leerprestaties van leerlingen. In verband met de onderbouwing van het advies gebruiken scholen de gegevens op het gebied van rekenen, technisch- en begrijpend lezen en taal/spellen. Via individuele groeicurven volgen scholen de prestaties van leerlingen. Door bandbreedtes te gebruiken, kan inzicht verkregen worden in de bereikbaarheid van hogere niveaus. Dit kan het gesprek met ouders over het uitstroomniveau VO illustreren en de onderbouwing ervan kracht bijzetten.

2. Methodegebonden toetsen

Methodegebonden toetsen geven informatie over de mate van beheersing van een bepaald deel van een aangeboden en verwerkt leerstofgebied. Ook geeft het de leerkracht informatie over het tempo waarin de leerling leert, de mate van beheersing van het eerstofonderdeel en eventueel specifieke fouten. Anders dan de LVS-toetsen, geven deze toetsen dus vooral informatie die bruikbaar is voor het inrichten van het vervolg van het leerproces.

3. Observaties door de leerkracht

Tijdens het werken met de leerling doet de leerkracht al of niet gesystematiseerde indrukken van de leerling op. In dit verband is vooral de informatie over de motivatie voor leren en de werkhouding van de leerling van belang. In de praktijk van alledag is het niet mogelijk hierover objectieve gegevens te verzamelen. Het beeld van elke leerling wordt in een reeks van jaren en door ervaringen van verschillende leerkrachten opgebouwd.

Aansluitend op de observaties door de leerkracht, gebruikt de school informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Scholen die instrumenten gebruiken om dit systematisch in kaart te brengen, zullen goed in staat zijn bevorderende / stimulerende en belemmerende factoren met betrekking tot het leren in kaart te brengen. Deze kunnen gebruikt worden bij het opstellen van het schooladvies VO met een klasplaatsingsvoorstel.

4. Achtergrondgegevens

Gegevens over de thuissituatie van de leerling kunnen van belang zijn bij de onderbouwing van het voorlopig schooladvies. Dat geldt zowel voor de belemmerende als de bevorderende / stimulerende factoren. Ook andere factoren die een positieve dan wel negatieve invloed kunnen hebben op het succes in het voortgezet onderwijs worden benoemd.

5. Entreetoets

Een aantal PO scholen neemt de Entreetoetsen van CITO af. De uitslag van de Entreetoets blijkt doorgaans een goede voorspeller voor het uitstroomniveau VO van de leerling. Daarnaast geeft de uitslag indicaties voor de inzet van interventies voor de rest van het schooljaar in groep acht.

Bovenstaande bronnen vormen de kwantitatieve en kwalitatieve input voor het opstellen van het klasplaatsingsvoorstel. De feitelijke onderbouwing van het klasplaatsingsvoorstel berust dus op de redenering dat scholen en leerkrachten deze bronnen gebruiken. Deze redenering dient zo sluitend mogelijk (valide) en van goede argumenten voorzien te zijn. De kwaliteitstoets voor deze onderbouwing is de begrijpelijkheid ervan voor ouders.

4. DE ROL VAN DE OUDERS

Het behoort tot de verantwoordelijkheid en de professionaliteit van de basisschool om naast het berekende schooladvies een klasplaatsingsvoorstel te formuleren dat recht doet aan de kwaliteiten van de leerling en de bereikte resultaten.

Op basis van het voorlopige advies in groep 6 en 7 hebben de ouders een belangrijke rol in het goed afstemmen van de verwachtingen bij henzelf en hun kind.

Zij kunnen hun kind tijdens het leren stimuleren en motiveren.

Ouders hebben een eigen inlogaccount in Digidoor. Daarmee hebben ze inzage en de mogelijkheid hun eigen zienswijze toe te voegen.

5. DE JAARLIJKSE TERUGKOPPELING

De basisschool heeft belang bij een terugkoppeling van de resultaten in het voortgezet onderwijs. Op dit moment is dit gerealiseerd binnen Digidoor in de vorm van een jaarlijks overzicht van het niveau waarop de oud-leerlingen zich bevinden. Een basisschool kan zich via Digidoor informeren of leerlingen nog op het niveau zitten dat zij hebben geadviseerd.

Naarmate de leerlingen het voortgezet onderwijs verder doorlopen neemt de invloed van de inbreng van het primair onderwijs af. Daarmee zijn vooral de gegevens na het eerste jaar en in mindere mate na het tweede jaar voortgezet onderwijs van belang.

Basisscholen kunnen in hun jaarlijkse planning een moment nemen om terug te kijken aan de hand van de actuele niveaugegevens uit Digidoor. Het doel is leren van de feedback op het gerealiseerde niveau het eerste, respectievelijk het tweede jaar voortgezet onderwijs.

In gesprek met het voortgezet onderwijs komen vooral de afwijkingen aan de orde. Door aan de hand daarvan met elkaar te verkennen wat de oorzaken zijn voor de afwijking, leren beide partijen van elkaar.

6. HET VOLGEN EN BESPREKEN VAN TRENDS

Voor schoolbesturen is een meerjarig overzicht van de resultaten van de berekende schooladviezen en de beredeneerde klasplaatsingsvoorstellen van belang. Hierin kunnen trends gezien worden. Het doel van het meerjarig overzicht is het realiseren van een optimale instroom van de basisschoolleerling in het Voortgezet Onderwijs. Een dergelijk overzicht op niveau van het primair onderwijs op het niveau van het voortgezet onderwijs en op stadsniveau is samen te stellen met de gegevens uit Digidoor.

7. AANMELDEN BIJ HET VOORTGEZET ONDERWIJS: PROCEDUREBESCHRIJVING VOOR HET PRIMAIR ONDERWIJS

Inleiding

In dit deel van het 'Adviesprotocol Primair Onderwijs' wordt een toelichting gegeven bij de aanmeldprocedure in Digidoor. Als alle betrokken scholen zich aan deze werkwijze houden, is het voor ouders en scholen helder welke stappen genomen moeten worden om elke leerling op een juiste onderwijsplek in het voortgezet onderwijs te laten instromen. Het aanmelden van de basisschoolleerlingen voor het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs gebeurt met behulp van de applicatie Digidoor.

In de aanmeldingsprocedure maken we een onderscheid tussen:

1. een reguliere aanmelding (keuze a) en
2. een aanmelding van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte (keuze b t/m f).

REGULIERE AANMELDING (deel 1)

Bij een reguliere aanmelding (keuze a) volgt een leerling onderwijs dat valt onder de basisondersteuning van de VO school. Uitgangspunt is dat deze basisondersteuning toereikend is voor een succesvolle schoolloopbaan.

Stap 1

De PO school vult in Digidoor het 'gele' formulier in en voegt relevante gegevens als bijlagen toe, waaronder in ieder geval een kopie van de LVS-gegevens.

Stap 2

De PO school formuleert het schooladvies VO met het klasplaatsingsvoorstel in Digidoor zoals beschreven in dit eerste deel van het protocol.

Stap 3

De VO school neemt de aanmelding in behandeling en stelt ouders op de hoogte van de inschrijving. Plaatsing gebeurt op basis van het schooladvies VO, dat PO scholen voor 1 maart aan alle leerlingen verstrekken. VO scholen mogen leerlingen desgewenst wel in een hoger niveau plaatsen dan dit advies; een plaatsing in een lager niveau is alleen mogelijk op verzoek van de ouders en leerling zelf.

De VO school kan een eigen toelatingsbeleid hebben op basis van de grondslag van de school en kan aanvullende toelatingseisen stellen voor profielklassen (kunst, dans, sport). De school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dat staat al in het schooladvies), maar alleen bekijken of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het specifieke profiel van de school. Voorwaarde is dat het toelatingsbeleid van de school consistent en transparant beschreven is. Een VO school met overaanmelding kan een loting uitvoeren onder de aangemelde leerlingen.

Het schooladvies moet bij een hogere score op de Centrale Eindtoets PO⁴ heroverwogen worden en kan in overleg met ouders en leerling worden bijgesteld. Deze heroverweging hoeft niet altijd te leiden tot een wijziging / aanpassing van het klasplaatsingsvoorstel. De motivering van dit besluit is van belang. Het uiteindelijke klasplaatsingsvoorstel van de basisschool is bepalend voor het instroomniveau van de leerling in het voortgezet onderwijs in Almere.

AANMELDING VAN EEN LEERLING MET EEN EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE (deel 2)

De procedure voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte is een andere procedure dan de reguliere adviesprocedure. Er is wel een aansluiting met de reguliere procedure, waarmee het geheel van advisering overzichtelijk is voor ouders en scholen.

De aanmelding van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte gebeurt m.b.v. de applicatie Digidoor en is afhankelijk van de soort extra ondersteuning die de leerling nodig heeft. Dit leidt tot twee procedures in Digidoor:

1. De leerling die extra ondersteuning nodig blijft hebben of dan pas moet krijgen in de reguliere VO school (zorgleerling (keuze b)). Vaak heeft deze leerling extra ondersteuning in de basisschool in de vorm van extra instruc-

---

⁴ Niet alle leerlingen hoeven een centrale eindtoets te maken zie: <http://www.nieuweregelingovergangpo-vo.nl/wp-content/uploads/2014/11/Infographic-Moet-deze-leerling-een-eindtoets-maken.pdf>

tie, meer tijd, extra materialen, aangepaste omgeving tijdens leer- en/of vrije momenten en/of extra ondersteuning door ouders. De VO school onderzoekt of zij een passend aanbod heeft.

2. De leerling die extra ondersteuning (keuze c t/m f) nodig heeft waarbij de afdeling Toeleiding van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere VO betrokken moet zijn en besluit.

Dit geldt voor leerlingen die:

- (c) aangewezen zijn op LeerWeg Ondersteunend Onderwijs bij het vmbo (lwoo);
- (d) geplaatst worden bij het Ortho-Pedagogisch en Didactisch Centrum (OPDC);
- (e) toelaatbaar zijn bij het Praktijk onderwijs (PrO);
- (f) toelaatbaar zijn bij het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) waarbij gekozen wordt voor:
  - o Cluster 1: onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking⁵
  - o Cluster 2: onderwijs aan leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking⁶
  - o Cluster 3: onderwijs aan leerlingen met een lichamelijke handicap of zeer moeilijk lerende leerlingen
  - o Cluster 4: onderwijs aan leerlingen met een psychiatrische stoornis of gedragsproblemen

Voor de leerlingen uit deze tweede groep heeft de VO of de VSO school, behalve voor de clusters 1 en 2, een positief besluit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere VO nodig. De aanvraagprocedure, de criteria en richtlijnen staan op de website⁷ van Passend Onderwijs Almere. De afdeling Toeleiding van Passend Onderwijs Almere is verantwoordelijk voor de begeleiding van deze aanvragen en de besluitvorming.

Stap 1

Aan het einde van het schooljaar groep 7 geeft de basisschool na overleg met ouders ook⁸ een voorlopig advies voor de leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in Digidoor. Voor deze leerlingen is het mogelijk om de volgende keuze te maken uit:

- b) Extra: een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte in het regulier VO.
- c) Lwoo: een leerling die leerweg ondersteunend onderwijs nodig heeft om het vmbo diploma te halen.

- d) OPDC: een leerling die maximaal 2 jaar orthopedagogische en/of orthodidactische ondersteuning nodig heeft, om na het 3e en 4e leerjaar, het vmbo diploma te halen.
- e) PrO: een leerling voor wie vaststaat dat overwegend een aanbod met orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is, en het volgen van het onderwijs in een van de leerwegen in het vmbo al dan niet in combinatie met het volgen van lwoo of OPDC niet leidt tot het behalen van een vmbo diploma.
- f) VSO cluster 3 en 4: een leerling die vanuit zijn cognitieve en/of psychiatrische beperking aangewezen is op een zwaar en zeer speciaal ondersteuningsaanbod, waarbij ambitieus inzetten op leren een uitgangspunt is.

Voor cluster 1 en 2 leerlingen die niet naar het VSO cluster 1 of 2 gaan, moet een keuze gemaakt worden uit a t/m d, waarbij de kans op succes leidend is. Het voorlopig schooladvies wordt uiterlijk 3 weken voor het einde van groep 7 ingevoerd. Dit voorlopig advies is schriftelijk vastgelegd, indien ouders een andere zienswijze hebben staat dit in het verslag. De basisschool voegt het gespreksverslag toe in Digidoor.

Stap 2

De basisschool vult uiterlijk in de vierde week van groep 8 het onderwijskundig rapport van Digidoor in, waarin tevens de zienswijze van ouders beschreven is. De basisschool bewaart de door de ouders ondertekende papieren versie. Overige relevante informatie, waaronder in ieder geval het OPP⁵, de gegevens uit het LVS en de diagnostische verslagen, plaatst de school uiterlijk in de vierde week van de eindgroep in Digidoor. Voor lwoo en PrO blijft een psychologisch onderzoeksverslag (niet ouder dan 2 jaar) verplicht. Het is in schooljaar 2015-2016 ook verplicht om leerlingen met een didactische achterstand op functioneringsniveau Cito te toetsen en deze resultaten toe te voegen in Digidoor.

⁵ Zie: www.passendonderwijs-almere.nl/voor-scholen/visuele-beperking/

⁶ Zie: www.passendonderwijs-almere.nl/voor-scholen/communicatieve-of-auditieve-beperking/

⁷ Zie: www.passendonderwijs-almere.nl

⁸ Alle schoolverlaters worden in Digidoor ingevoerd, de leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte via een andere route

⁹ Voor leerlingen die aangemeld worden voor lwoo is een OPP niet verplicht, wel wenselijk

Ouders en leerling kunnen hun voorkeur voor een bepaalde VO school aangeven in het onderwijskundig rapport aangeven. Die V(S)O school wordt dan meteen betrokken bij de aanmelding.

Stap 3

De afdeling Toeleiding onderzoekt bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte of het dossier in Digidoor voldoende informatie bevat, vraagt daar waar nodig om aanvullende informatie en kan besluiten of aanvullend onderzoek nodig is. Dat kan noodzakelijk zijn voor de aanvraag lwoo of PrO. Het kan zijn dat de afdeling Toeleiding contact opneemt met ouders en de basisschool over de bevindingen, waarna er een aanpassing kan komen in het voorlopig schooladvies van de basisschool.

Ouders kunnen door de afdeling Toeleiding op de hoogte worden gesteld of extra onderzoek noodzakelijk is. Zij worden gevraagd om toestemming te geven. De resultaten van het onderzoek worden met de ouders en de school gedeeld.

Ten slotte blijft het verplicht om bij lwoo en PrO gebruik te maken van de vastgestelde screenings- en testinstrumenten, die jaarlijks via een ministeriële regeling worden gepubliceerd.

Stap 4

De orthopedagoog of psycholoog van de voorkeur VO school zal in het aanmeldingstraject het dossier behandelen en heeft als taak om als 1e deskundige te adviseren. Tijdens het overleg met de PO school wordt een advies gegeven met als doel een passend aanbod te realiseren voor de leerling. Dit advies leidt met uitzondering van extra ondersteuning in het regulier VO onderwijs (keuze b) tot een aanvraag plaatsing stedelijke voorziening bij de afdeling Toeleiding.

Stap 5

Het advies en de aanvraag wordt door de PO school met, daar waar mogelijk, de ouders en de leerling besproken samen met de 2e deskundige, werkzaam bij de afdeling Toeleiding. Tijdens het Toelaatbaarheidsoverleg (TLO) kan de V(S)O school met passend aanbod op verzoek aanwezig zijn. Tijdens het overleg wordt gesproken over het passende aanbod, welke doelen en binnen welke termijn de doelen behaald kunnen worden. Dit overleg wordt vastgelegd in het verslag toelaatbaarheidsoverleg¹⁰.

Voor PrO, vmbo met lwoo geldt dat de leerlingen gedurende de hele school-

loopbaan de afgesproken ondersteuning krijgen, bij het OPDC maximaal 2 jaar. Bij het VSO wordt in principe tijdelijk¹¹ geplaatst, de termijn is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en binnen welke termijn de doelen behaald kunnen worden.

Stap 6

De afdeling Toeleiding van Passend Onderwijs Almere besluit om de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO en VSO, dan wel de aanwijzing lwoo of plaatsing OPDC toe te kennen. Ouders, de PO school en VO school met passend aanbod worden schriftelijk op de hoogte gesteld van het besluit. Ouders kunnen tegen het besluit een bezwaar indienen. De bezwaarprocedure¹² staat op de website van Passend Onderwijs Almere.

Als ouders hun zoon/dochter voor 1 maart van het nieuwe schooljaar schriftelijk aanmelden, leidt dit in principe tot een passend onderwijsaanbod V(S)O.

---

¹⁰ Zie: www.passendonderwijs-almere.nl/voor-scholen/formulieren/toeleiding

¹¹ Met uitzondering van de ernstig meervoudig beperkte leerlingen. Zij hebben recht op een TLV gedurende de hele schoolloopbaan.

¹² Zie: www.passendonderwijs-almere.nl/voor-ouders/klachtenprocedure

Format 1: Gespreksverslag voorlopig schooladvies VO	24
Format 2: Voorbeeldbrief voorlopig schooladvies VO (groep 6)	25
Format 3: Formulier voorlopig schooladvies VO	27
Proces Digidoor	28
Checklist voor leerlingen kenmerken voorlopig advies VO	30

Format 1. GESPREKSVERSLAG VOORLOPIG SCHOOLADVIES VO

gegevens		
Naam leerling		
Groep		
Aanwezige ouders/voogd		
Naam leerkracht		
Datum		opmerkingen
Beschikbare informatie		
Te bespreken		
Reactie ouders/voogd		
Vervolgafpraak volgens protocol		
Afronding, afspraken e.d.		
Ondertekening	Naam	Handtekening
Ouders/voogd		
Leerkracht/IB-er		

Format 2: VOORBEELDBRIEF VOORLOPIG SCHOOLADVIES VO (GROEP 6)

Beste ouder(s)/voogd van leerlingen in groep 6,

Binnenkort heeft u een rapportgesprek met de leerkracht over de ontwikkeling en voortgang van uw kind. Onderdeel van dat gesprek is het voorlopig schooladvies Voortgezet Onderwijs van uw zoon of dochter. Het schooladvies is gebaseerd op de resultaten van de Cito-toetsen. De ontwikkeling van uw kind is een indicatie van het voortgezet onderwijs niveau dat voor uw kind het meest passend is en met kans op succes in het voortgezet onderwijs.

Om de ontwikkeling van uw kind goed te kunnen volgen, gebruiken de Almeerse basisscholen de Cito-toetsen. Tijdens de komende rapportgesprekken ontvangt u van ons een grafiek uit dit systeem.

Ontwikkeling per vakgebied

In de grafiek ziet u per vakgebied hoe uw kind zich heeft ontwikkeld en op welk niveau voortgezet onderwijs hij of zij zich bevindt als de ontwikkeling op deze wijze doorgaat. Als het goed is ziet u een stabiele lijn per vak, soms zien we echter ook schommelingen. U kunt daarin zien hoe stabiel de vorderingen van uw kind zijn op de Cito-toetsen. Per vakgebied kan het niveau verschillen.

Klasplaatsingsvoorstel

Schooladvies is meer dan Cito alleen. In het overzicht dat u van ons krijgt, ziet u alléén de uitkomsten van de Cito-toetsen. Echter, het voorstel van de leerkracht welk voortgezet onderwijs het best bij uw kind past, is niet alleen gebaseerd op de Cito-toetsen. De leerhouding en de motivatie van uw kind wegen mee in het advies. En dat geldt ook voor de resultaten behaald met methodegebonden toetsen. Al deze factoren samen zijn straks van belang bij het klasplaatsingsvoorstel dat de leerkracht geeft.

Van indicatie naar definitief advies

Het schooladvies dat u meekrijgt is een voorlopig advies van de uitstroom naar het voortgezet onderwijs. We blijven de ontwikkeling en voortgang van uw kind volgen. Aan het einde van groep 7 nemen we de Entreetoets af. De resultaten uit de Entreetoets geeft ook een richting aan van het voortgezet onderwijsniveau dat het meest bij uw kind zal passen. De resultaten van de Entreetoets zijn ook een onderdeel van het voorlopig advies. Aan het eind van groep 7 (juni/juli) bespreken we het voorlopig schooladvies met klasplaatsingsvoorstel. In groep 8/eindgroep bespreken we het definitieve schooladvies.

Heeft u vragen, dan kunt u contact opnemen met de leerkracht van uw kind.

Met vriendelijke groet,

<Naam directeur>

<Naam basisschool>

Op de achterzijde van deze brief staan de richtingen in het voortgezet onderwijs.

De vier niveaus in het voortgezet onderwijs:

vwo, voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

havo, hoger algemeen voortgezet onderwijs.

vmbo, voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, niveau gemengde/theoretische leerweg.

vmbo, voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, niveau basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.

Onderwijsaanbod voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte:

vmbo met LWO0, leerwegondersteunend onderwijs.

vmbo plaatsing OPDC, Ortho-Pedagogisch en Didactisch Centrum.

PrO, Praktijkonderwijs.

VSO, Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Format 3: FORMULIER VOORLOPIG SCHOOL-ADVIES VO

Naam school:.....

Naam leerling:.....

Naam vertegenwoordigende ouder/voogd:.....

Naam leerkracht groep 8/eindgroep:.....

Het definitieve advies luidt (één variant aankruisen):

- VMBO basis beroepsgerichte leerweg
- VMBO kader beroepsgerichte leerweg
- VMBO theoretische en gemengde leerweg
- HAVO
- VWO

In verband met de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling is het advies¹³:

- VMBO met LWOO
- VMBO plaatsing OPDC
- Praktijkonderwijs
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (Aquarius, Nautilus en Aventurijn)

Handtekening voor akkoord
ouder(s) / voogd:

Handtekening directeur school:

Datum:.....

Dit formulier moet samen met het aanmeldformulier VO school worden ingeleverd

¹³ Het samenwerkingsverband VO Passend Onderwijs Almere wordt betrokken bij dit advies en besluit of een leerling toelaatbaar is

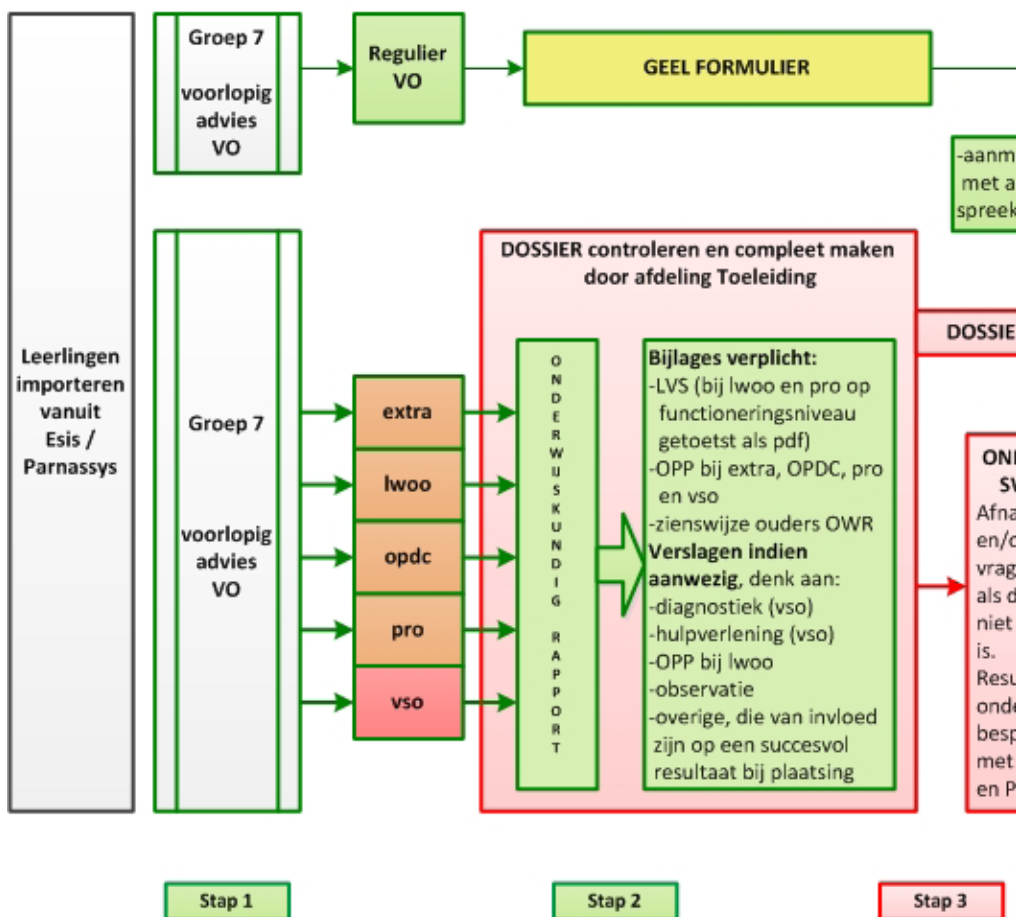
PROCES DIGIDOOR

OUDERS	PO	V
--------	----	---

GROEP 7		
MEI	JUNI	JULI

SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER
-----------	---------	----------

Ouders kunnen

CHECKLIST VOOR LEERLINGEN KENMERKEN VOORLOPIG ADVIES VO

VMBO basis beroepsgerichte Leerweg

- Je hebt veel duidelijkheid nodig.
- Je wilt veel bewegen.
- Je werkt niet langer dan 5 minuten aan één stuk.
- Je houdt van praktisch werk.
- Je werkt soms met een beperkt vakkenpakket.
- Je houdt niet zo van lezen.
- Je werkt beter na het zien van voorbeelden.
- Je hebt veel aandacht nodig.
- Je leert het beste bij een leuke docent.
- Je leert in kleine 'hapklare' brokjes.
- Je plant niet of bijna niet.
- Je leert het beste in een gezellige omgeving.
- Je leert vooral door veel herhaling.
- Je houdt van afwisseling tijdens de les.

VMBO kader beroepsgerichte leerweg

- Je werkt het best met dingen die je kent.
- Je houdt van afwisseling in de opdrachten.
- Je werkt het best na een korte uitleg.
- Je hoort liever de opdracht dan dat je hem leest.
- Je werkt beter na het zien van voorbeelden.
- Je kunt minimaal 10 minuten aan één stuk werken.
- Je hebt hulp nodig bij het plannen.
- Je werkt het best wanneer de opdracht leuk is.
- Je houdt van overzichtelijke leerstof.
- Je werkt soms met een beperkt vakkenpakket.
- Je wilt een MBO-opleiding gaan volgen.
- Je wilt graag horen of het goed gaat.
- Je weet wanneer je hulp nodig hebt.
- Je wilt geholpen worden bij nieuwe opdrachten.

VMBO theoretische/gemengde leerweg

- Je kunt vertellen waar de opdracht over gaat.
- Je kunt eenvoudig schema's maken.
- Je kunt vertellen wat je niet begrijpt.
- Je kunt een hulpvraag formuleren.
- Je kunt zelfstandig nakijken en verbeteren.
- Je kunt minimaal 15 minuten aan één stuk werken.
- Je gebruikt de leerstoflijn bij het leren.
- Je kunt een paar dagen vooruit plannen
- Je werkt het best met een enigszins beperkt vakkenpakket
- Je wilt havo of mbo gaan volgen.
- Je kent het verband tussen kennis en resultaat.
- Je kunt een beetje abstract denken.
- Je werkt het best in een duidelijke structuur.
- Je houdt niet van al te grote opdrachten.

HAVO/VWO

- Je kunt je werk zelf gemakkelijk indelen.
- Je kunt verbanden leggen tussen één en ander.
- Je kunt goed abstract denken.
- Je begrijpt een ingewikkelde instructie.
- Je bent heel erg zelfstandig.
- Je kunt probleemoplossend denken.
- Je kunt heel lang aan één stuk werken.
- Je bent gericht op onderzoek.
- Je vindt leren leuk en je weet hoe je leert.
- Je planning ken je nagenoeg van buiten.
- Je kunt zelf je leerproces bijstellen.
- Je hanteert leerstrategieën.
- Je kunt de kern van de leerstof benoemen.
- Je hebt een gefundeerde eigen mening.
- Je kunt kennis toepassen in een eigen situatie.
- Je wilt een Hbo of universitaire opleiding gaan volgen.
- Je kunt én wilt nog veel meer.

